

การใช้ภาษาในสารคดีของวาณิช จรุงกิจอนันต์

ระหว่าง พ.ศ. 2520-2529

นาง นพรัตน์ คงมาลา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

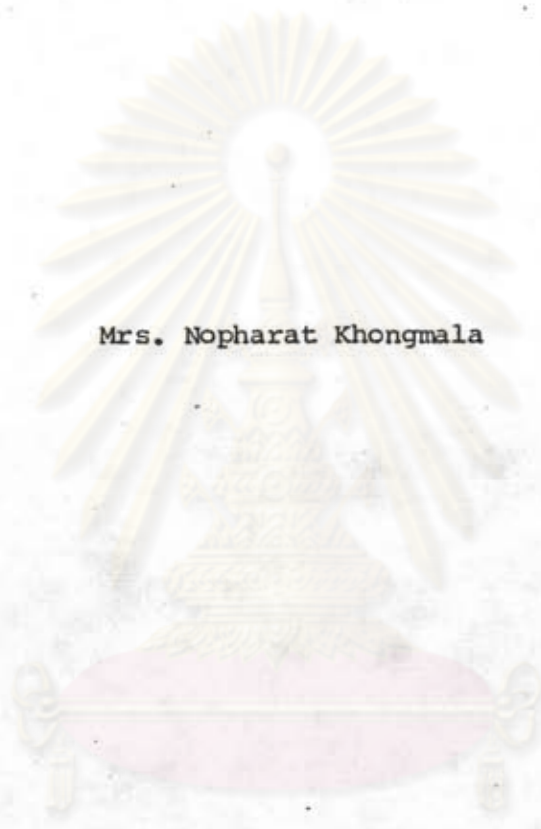
ISBN 974-576-021-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015871

I 10303534

THE USE OF LANGUAGE IN NON-FICTION OF
WANICH JARUNGIDANAN 1977-1986

Mrs. Nopharat Khongmala

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-021-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้ภาษาในสารคดีของ วาณิช จรุงกิจอนันต์

ระหว่าง พ.ศ. 2520-2529

โดย

นางนพรัตน์ คงมาลา

ภาควิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

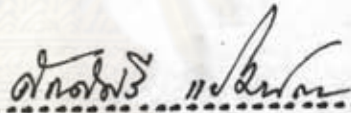
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงอร สุทัศน์วิชัย

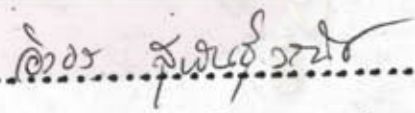

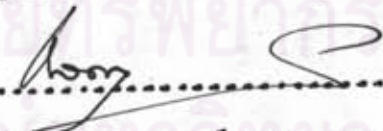
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เน้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคามห ักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

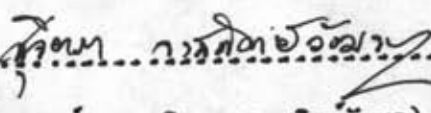

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมันดคา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงอร สุทัศน์วิชัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลดา เรืองรักษลิขิต)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุจิตรา จงสนิทยวัฒนา)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมที่ขึงแผ่นเดียว

นพรัตน์ คงมาลา : การใช้ภาษาในสารคดีของวาณิช จรุงกิจอนันต์ ระหว่าง พ.ศ. 2520 - 2529 (THE USE OF LANGUAGE IN NON-FICTION OF WANICH JARUNGIDANAN 1977 - 1986) . อ. ที่ปรึกษา : ศศ.อิงอร สุทธิภูวณิช, 196 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในสารคดีของวาณิช จรุงกิจอนันต์ จากผลงานที่พิมพ์รวมเล่มแล้ว

ผลการศึกษาสรุปได้ว่างานเขียนสารคดีของวาณิช จรุงกิจอนันต์ มีลักษณะพิเศษในด้านการใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดความบันเทิงใจ มีการเลือกใช้คำที่เป็นภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเป็นกันเองและไม่เคร่งเครียด ทั้งยังช่วยให้สื่อสารกับผู้อ่านได้ง่าย รวดเร็ว มีการตัดแปลงคำขึ้นใช้ ทำให้ได้คำศัพท์ที่แปลก สะดุดตา มีความกะทัดรัด มีการนำคำมาใช้ร่วมกัน โดยพิจารณาด้านเสียงและความหมายเป็นประการสำคัญ คำเหล่านี้ให้ความรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน การนำคำมาใช้ร่วมกันจะช่วยบรรเทาความรู้สึกหรือกิริยาอาการอย่างละเอียด เน้นให้ข้อความมีความหมายหนักแน่นชัดเจนขึ้น

ในด้านการใช้สำนวน วาณิช จรุงกิจอนันต์ ใช้สำนวนไทย เพื่อให้สื่อสารได้รวดเร็ว สร้างความคุ้นเคย เป็นกันเองกับผู้อ่านและมีการตัดแปลงสำนวนขึ้นใช้ สำนวนที่ตัดแปลงแล้วมักให้ความรู้สึกขบขันหรือล้อเลียน

การใช้ภาพพจน์ วาณิช จรุงกิจอนันต์ นิยมใช้อุปมา อุปมาลักษณะ ปุคลาธิษฐาน และอดิพจน์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วาณิช จรุงกิจอนันต์ มีความสามารถในการใช้ภาษาที่สื่อความเข้าใจ ให้ภาพให้อารมณ์และความรู้สึกได้อย่างดี ทั้งยังมีวิธีพลิกแพลงภาษาใช้ได้อย่างน่าสนใจ ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุทธิภูวณิช

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

NOPHARAT KHONGMALA : THE USE OF LANGUAGE IN NON-FICTION OF WANICH JARUNGIDANAN 1977-1986. THESIS ADVISOR : ASS.PROF. INGORN SUPANVANIT. 196 pp.

This thesis studies Wanich Jarungidanan's use of Language in his published collections of non-fiction.

It points out certain linguistic features that the author uses to create enjoyment for the reader. His choice of everyday words makes the reader feel comfortable and relaxed. It also facilitates the transfer of his message. The author often coins new words and compounds that are distinctive, catchy and concise. Sound and meaning are the main features that the author emphasizes. Compounds describe feelings or movements in detail. They stress the meaning of a phrase.

The expressions used by the author are always Thai in origin in order to facilitate communication and create a bond with the reader. The author also uses expressions that he himself has modified. They are either humorous or satirical.

The figures of speech that the author uses regularly are simile, metaphor, personification, and hyperbole. They reflect his linguistic ability in conveying meaning and portraying emotions and feelings. Moreover, the techniques he uses for manipulating language are very interesting. They make his writings both informative and entertaining.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงอร สุพันธุ์วุฒิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้สละเวลาอันมีค่าของท่านเพื่อให้คำแนะนำ และกรุณาตรวจแก้ไข ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง รองศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ หันตุมเมธา ได้แนะแนวทางในการวิจัยและให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมันคคา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต และอาจารย์ ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา กรุณาเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำแนะนำ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย ที่มอบทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

คุณวาณิช และคุณทองรุ่ง จรุงกิจอนันต์ กรุณาให้สัมภาษณ์และตอบข้อซักถามที่เป็นประโยชน์แก่การวิจัย ผู้วิจัยขอขอบคุณ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา คุณวิระชัย คงมาลา คุณณภาคา ทศพิทักษ์กุล คุณสุชาดา เศษะวุฒิชัย ญาติและปียมิตรทุกคนที่มีได้เอื้อนามในที่นี้ ที่สนับสนุนในด้านการเงิน รัก ห่วงใย ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นพรัตน์ คงมาลา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมุติฐานในการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2. การใช้ภาษาในสารคดีของ วาณิช จรุงกิจอนันต์	8
การใช้ถ้อยคำ	9
ก. การเลือกใช้คำ	10
1. การใช้คำภาษาต่างประเทศ	10
2. การใช้คำซ้ำ	18
3. การใช้คำซ้อน	23
4. การใช้สร้อยคำ	34
5. การใช้คำหวน	39
6. การใช้คำสะแลง	44
7. การใช้คำและอักษรย่อ	51
8. การใช้คำคำ	57
9. การใช้คำที่ต่างไปจากปกติ	61

บทที่

ข. การใช้คำที่ดัดแปลงจากคำเดิม	75
1. คำที่ดัดแปลงโดยการเติม	75
2. คำที่ดัดแปลงโดยการตัด	79
3. คำที่ดัดแปลงโดยการ เปลี่ยน	80
4. คำที่ดัดแปลงโดยการ เชื่อม	87
ค. การนำคำมาใช้ร่วมกัน	90
1. คำที่มี เสียงสัมผัสกัน	90
2. คำที่มี เสียง เหมือนกัน	101
3. คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน	109
4. คำที่มีความหมายคล้ายกันหรืออยู่ในประเภทเดียวกัน	114
5. คำที่มีทั้ง เสียงใกล้เคียงกันและคำที่มีความหมายคล้ายกันหรืออยู่ในประเภทเดียวกัน	118
6. คำที่มีตำแหน่งสัมผัสกัน	137
การใช้สำนวน	140
ก. การใช้สำนวนเดิม	140
ข. การใช้สำนวนที่ดัดแปลงจากสำนวนเดิม	141
1. สำนวนที่ดัดแปลงโดยการ เติม	142
2. สำนวนที่ดัดแปลงโดยการ เปลี่ยน	146
3. สำนวนที่ดัดแปลงโดยการเติมและการเปลี่ยน	159

บทที่

การใช้ภาพพจน์	163
ก. ภาพพจน์แบบอุปมา	164
ข. ภาพพจน์แบบอุปลักษณะ	169
ค. ภาพพจน์แบบอติพจน์	173
ง. ภาพพจน์แบบบุคคลาธิษฐาน	175
๓. สรุปผลการวิจัยและ เสนอแนะ	180
บรรณานุกรม	184
ภาคผนวก	189
ประวัติผู้เขียน	196

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย